

Informatie vs Keuzevrijheid, of de Belgische gezondheidsparadox

François Daue
Senior Fellow

“Exit de ‘dankbare generatie’ Europeanen die het woord van de huisarts als heilig beschouwden en oprecht geloofden dat elk ziekenhuis het beste was. Welkom aan de ‘veeleisende generatie’ van actieve patiënten en gezondheidsconsumenten die naar gezondheid kijken zoals ze naar om het even welke andere dienstverlening zouden kijken. Dit is een cultuurrevolutie.” Zo begint het nieuwe rapport van het Health Consumer Powerhouse dat de empowerment van de Europese patiënt in kaart brengt. Hiermee is de toon van het rapport dan ook meteen gezet: in moderne gezondheidszorgsystemen moet de patiënt worden gezien als een dynamiserende kracht die het volledige systeem ten goede komt. Er wordt inderdaad steeds meer geijverd voor een actieve rol van de patiënt. De bedoeling is de patiënt zijn zorgverstrekkers zelf meer bewust te laten kiezen. De verstrekkers die hier het best op in weten te spelen, via een hoogstaandere zorgkwaliteit bijvoorbeeld, zouden hier in principe voordeel moeten uit halen om zo een groter patiëntenbestand uit te bouwen.

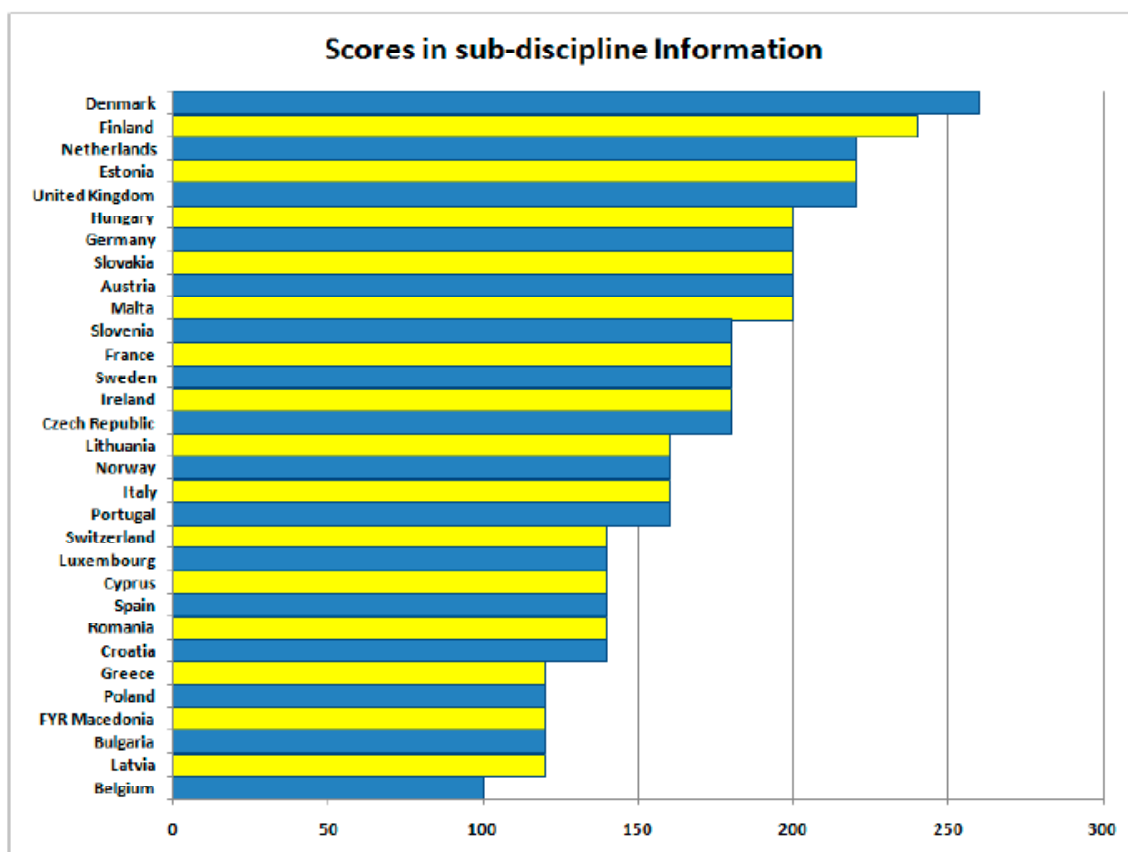

Brieu Van Damme
Junior Fellow

Informatiemonopolist

Maar om werkelijk tot een vorm van geleide mededinging tussen zorgverleners te komen moet de patiënt, die een keuze moet maken, uiteraard juist en goed geïnformeerd worden. In de gezondheidszorg treedt de arts echter op als quasi informatiemonopolist – de patiënt weet namelijk weinig over zijn aandoening, mogelijke therapieën, kostprijs, kwaliteit van de zorgverlener, etc. Dat de Belgische patiënt bijna volledig afhankelijk is van zijn behandelende arts blijkt ook uit de laatste rangschikking van het Health Consumer Powerhouse. Met een 31e plaats bengelt ons land helemaal onderaan de Europese staart wat betreft informatieverschaffing aan de patiënt.

Informatie vs Keuzevrijheid, of de Belgische gezondheidsparadox

Om deze rangschikking op te stellen gingen de onderzoekers onder andere na of er nationale kwaliteitsranglijsten van zorgverleners of nog registers van alle erkende artsenterbeschikking van de patiënt staan. Informatie over gezondheidszorg die de klok rond beschikbaar is via internet of telefoon en meer transparantie naar de patiënt toe bij de informatie-uitwisseling tussen verschillende zorgverleners zouden volgens de onderzoekers ook al veelbelovende initiatieven zijn. Het valt overigens op dat landen die maar povere resultaten konden voorleggen met betrekking tot de informatisering van hun gezondheidssector het ook niet bijster goed doen in deze informatieranglijst. Informatieverschaffing vergt vandaag de dag nu eenmaal informatisering. Dit is niet anders voor België: ook wij scoren slecht op beide vlakken.

Paradox

Paradoxaal genoeg is België wel één van de landen waar de grootste keuzevrijheid heerst voor de patiënt. We mogen bijna alles maar weten eigenlijk niet veel. Als verdwaalde toeristen huppelen we vrolijk rond in een gezondheidssector zonder kaart, laat staan een reisgids. Onafhankelijke begeleiding is evenzeer cruciaal voor het nemen van de juiste beslissingen in de gezondheidszorg. Nu onderbenutten we echter de o zo waardevolle keuzevrijheid van ons systeem.

Met de beschikbare technologieën voor handen is de evolutie naar meer informatie hoe dan ook onvermijdelijk. Patiënten, en met name de jongere generatie, zullen steeds meer informatie-eisen stellen. Het gevaar dat de informatieschaarste ingevuld wordt door bedrijven of organisaties die als enige bedoeling hebben winst te maken zonder zich over de kwaliteit van de

Informatie vs Keuzevrijheid, of de Belgische gezondheidsparadox

informatie bekommenen is dan ook reëel.

Men moet de burger daadwerkelijk de kans geven te evolueren van de klassieke patiënt naar een bewuste gezondheidsconsument. We moeten steeds meer hoofdaandeelhouder worden van onze eigen gezondheid. Indien men hiervoor rekent op keuzevrijheid alleen – zonder daar de dus de nodige informatieverschaffing aan te koppelen – zal dit echter een ijdele gedachte blijken, en als gemiste kans doorwegen.

François Daue, Senior Fellow
Brieuc Van Damme, Junior Fellow

Onafhankelijke denktank en doetank voor duurzame economische groei en sociale bescherming.
"Think-tank" et "do-tank" indépendant pour une croissance économique et une protection sociale durables.

Itinera Institute VZW-ASBL

Boulevard Leopold II Laan 184d - B-1080 Brussel - Bruxelles

T +32 2 412 02 62 - F +32 2 412 02 69

info@itinerainstitute.org www.itinerainstitute.org